MUISTIO 18.10.2018

Hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi Maanmittauslaitoksesta (HE 89/2018) esitetään valiokuntakäsittelyn perusteella tehtäväksi seuraavat muutokset:

3 §

Voimassaolevassa Maanmittauslaitoksesta annetussa laissa (900/2013) on erillinen toimivaltasäännös (3 § 3 momentti), jonka mukaan Maanmittauslaitoksen palvelupisteistä säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Hallituksen esityksessä tästä menettelystä ehdotettiin luovuttavaksi ja siirrettäväksi toimivalta palvelupisteistä määräämiseen Maanmittauslaitokselle itselleen. Oikeustila esitetään näiltä osin kuitenkin pidettäväksi voimassa olevan lain mukaisena, ja säännös maa- ja metsätalousministeriön toimivallasta palvelupisteiden määräämisessä lisättäväksi lakiin:

Lain 3 § HE:ssä:

3 §

Maanmittauslaitoksen organisaatio ja johtaminen

Maanmittauslaitoksen organisaatio muodostuu keskushallinnosta, sen alaisista valtakunnallisista tulosvastuullisista toimintayksiköistä sekä koko viraston kattavista toiminnoista. Keskushallinnon hallintopaikka on Helsinki. Ahvenanmaalla on oma palvelupiste.

Maanmittauslaitosta johtaa pääjohtaja keskushallinnon tukemana. Pääjohtaja vastaa Maanmittauslaitoksen toiminnan tuloksellisuudesta ja tehokkuudesta.

Lain 3 §:n uusi muotoilu (3 momentti kuten voimassaolevassa laissa):

3 §

Maanmittauslaitoksen organisaatio ja johtaminen

Maanmittauslaitoksen organisaatio muodostuu keskushallinnosta, sen alaisista valtakunnallisista tulosvastuullisista toimintayksiköistä sekä koko viraston kattavista toiminnoista. Keskushallinnon hallintopaikka on Helsinki.

Maanmittauslaitosta johtaa pääjohtaja keskushallinnon tukemana. Pääjohtaja vastaa Maanmittauslaitoksen toiminnan tuloksellisuudesta ja tehokkuudesta.

Maanmittauslaitoksen palvelupisteistä säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Ahvenanmaalla on oma palvelupiste.

5 §

Esitetyn lain ratkaisuvaltaa koskevan 5 §:n 2 momentissa oli HE:ssä virheellisesti käytetty termiä ”säädetä” termin ”määrätä” sijasta. Säännösehdotuksessa on todettu, että asiat ratkaistaan esitte-

lystä, jollei toisin säädetä. Kun esittelymenettelystä poikkeaminen pääasiallisesti tapahtuisi lausunnossa esitetyllä tavalla työjärjestyksen määräyksellä, säännökseen lisättäisiin termi ”määrätä” termin ”säädetä” ohelle:

Lain 5 § HE:ssä:

5 §

Ratkaisuvalta

Pääjohtaja ratkaisee Maanmittauslaitokselle kuuluvat asiat, jollei toisin säädetä. Pääjohtajalle kuuluvaa ratkaisuvaltaa voidaan työjärjestyksellä siirtää muulle virkamiehelle. Pääjohtaja voi ottaa yksittäistapauksessa ratkaistavakseen asian, joka työjärjestyksen nojalla muutoin olisi hänen alaisensa ratkaistava.
Asiat ratkaistaan esittelystä, jollei toisin *säädetä*.

Lain 5 §:n uusi muotoilu:

5 §

Ratkaisuvalta

Pääjohtaja ratkaisee Maanmittauslaitokselle kuuluvat asiat, jollei toisin säädetä. Pääjohtajalle kuuluvaa ratkaisuvaltaa voidaan työjärjestyksellä siirtää muulle virkamiehelle. Pääjohtaja voi ottaa yksittäistapauksessa ratkaistavakseen asian, joka työjärjestyksen nojalla muutoin olisi hänen alaisensa ratkaistava.
Asiat ratkaistaan esittelystä, jollei toisin *säädetä tai määrätä*.

7 §

Esitetyn lain 7 §:n 1 momentti esitetään poistettavaksi. Kyseessä on viittaus valtion maksuperustelakiin, joka yleislakina tulee sovellettavaksi oman soveltamisalasäännöksensä perusteella jo ilman maanmittauslaitoksesta annetussa laissa olevaa informatiivista viittausta:

Lain 7 § HE:ssä:

7 §

Suoritteiden maksullisuus

Maanmittauslaitoksen suoritteista perittäviin maksuihin sovelletaan valtion maksuperustelakia (150/1992) ellei muualla toisin säädetä.
Yleiseen käyttöön tarkoitetuista paikkatietoaineistoista, julkaisuista ja muista vastaavista suoritteista perittävän maksun suuruutta määrättäessä voidaan aineiston hankinnasta aiheutuvat kustannukset osaksi tai kokonaan jättää ottamatta huomioon taikka maksu jättää kokonaan perimättä.

Lain 7 §:n uusi muotoilu:

7 §

Suoritteiden maksullisuus

1 momentti poistettu

Yleiseen käyttöön tarkoitetuista paikkatietoaineistoista, julkaisuista ja muista vastaavista suoritteista perittävän maksun suuruutta määrättäessä voidaan aineiston hankinnasta aiheutuvat kustannukset osaksi tai kokonaan jättää ottamatta huomioon taikka maksu jättää kokonaan perimättä.

8 §

Lain 8 §:ssä esitetyn Maanmittauslaitoksen keskushallinnon sijasta puhevaltaa valtion puolesta käyttäisi Maanmittauslaitos. Maanmittauslaitoksen keskushallinto ei ole itsenäinen viranomainen, joka toimisi puhevallan käyttäjänä Maanmittauslaitoksen puolesta. Kyse on tältä osin Maanmittauslaitoksen toiminnan sisäisestä organisoinnista:

Lain 8 § HE:ssä:

8 §

Puhevallan käyttö

Maanmittauslaitoksen keskushallinto kantaa ja vastaa valtion puolesta sekä valvoo tuomioistuimissa ja viranomaisissa valtion etua ja oikeutta kaikissa Maanmittauslaitosta koskevissa asioissa.

Lain 8 § :n uusi muotoilu:

8 §

Puhevallan käyttö

Maanmittauslaitos kantaa ja vastaa valtion puolesta sekä valvoo tuomioistuimissa ja viranomaisissa valtion etua ja oikeutta kaikissa Maanmittauslaitosta koskevissa asioissa.

9 §

Esitetyn lain 9 §:n 3 momentti on ongelmallinen suhteessa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen sääntelyyn, sen ensisijaisuuteen suhteessa kansalliseen lainsäädäntöön sekä tähän liittyvän mahdollisen kansallisen liikkumavaran käyttöön. Esitetään, että esityksen 9 §:n 3 momentti poistetaan laista. Kyseessä on jo lähtökohtaisesti informatiiviseksi tarkoitettu säännös, jonka poistaminen esityksestä ei käytännössä muuta esitettävällä lainsäädännöllä saavutettavia oikeusvaikutuksia.

Lain 9 § HE:ssä:

9 §

Hallintokantelun ja vahingonkorvausasian käsitteleminen

Maanmittauslaitoksen tai sen virkamiehen tai työntekijän toiminnasta tehdyn hallintokantelun ratkaisee esittelystä pääjohtaja.

Pääjohtajan tai hänen sijaisensa toiminnasta tehdyn hallintokantelun ratkaisee maa- ja metsätalousministeriö.

Maanmittauslaitoksen on annettava maanmittaustoimituksessa aiheutunutta vahinkoa tai maanmittauslaitoksen ylläpitämien rekistereiden virheestä tai puutteellisuudesta aiheutunutta vahinkoa koskevassa vahingonkorvausasiassa kirjallinen ratkaisu. Ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, vaan siihen tyytymätön voi nostaa kanteen Maanmittauslaitosta vastaan käräjäoikeudessa.

Lain 9 §:n uusi muotoilu:

9 §

Hallintokantelun ja vahingonkorvausasian käsitteleminen

Maanmittauslaitoksen tai sen virkamiehen tai työntekijän toiminnasta tehdyn hallintokantelun ratkaisee esittelystä pääjohtaja.

Pääjohtajan tai hänen sijaisensa toiminnasta tehdyn hallintokantelun ratkaisee maa- ja metsätalousministeriö.

3. Momentti poistettu